

НЕВРОЛОГИЯ И ПСИХИАТРИЯ

NEUROLOGY AND PSYCHIATRY

Редакционна колегия

Доц. д-р А. Алексиев, дм, главен редактор
Доц. д-р О. Григорова, дм, научен секретар
Проф. д-р Г. Ончев, дм, Проф. д-р И. Литвиненко, дм,
Д-р Ш. Мехрабиан

Оригинални статии, литературни обзори и реферати
на чуждестранни научни медицински публикации в областта на
НЕВРОЛОГИЯТА, ПСИХИАТРИЯТА (вкл. детска неврология и психиатрия)
и НЕВРОХИРУРГИЯТА

Списанието се обработва в БД
БЪЛГАРСКА МЕДИЦИНСКА ЛИТЕРАТУРА

Неврол. психиатр.

Nevrol. psychiatr.

СЪДЪРЖАНИЕ

ОРИГИНАЛНИ СТАТИИ

<i>Т. Веков, Н. Велева, Х. Лебанова, М. Драганова. Анализ на терапевтичната ефикасност и ефективността на разходите на esketamine за лечение на пациенти с голямо депресивно разстройство.....</i>	<i>3</i>
--	----------

ИСТОРИЯ НА МЕДИЦИНАТА

<i>Д. Рангелова. Зараждане на модерната неврология. Еволюцията на възгледа за отношенията между тяло и душа</i>	<i>16</i>
---	-----------

РЕФЕРАТИ

<i>Мозъкът „онлайн“, или как интернет променя когницията ни</i>	<i>32</i>
<i>Психотични симптоми при пациенти с COVID-19: ретроспективно дескриптивно проучване</i>	<i>40</i>

IN MEMORIAM

<i>Проф. Тенчо Христов Генчев (1926-2020)</i>	<i>45</i>
---	-----------

НЕВРОЛОГИЯ И ПСИХИАТРИЯ 1/2021

ISSN 1311-6584 УДК 616.8

Уредник *М. Александрова*

Езикова редакция *И. Митева, В. Цъклева*

Редакция на англ. език *В. Колев*

Страниране *М. Александрова*

Централна медицинска библиотека

1431 София, ул. „Св. Г. Софийски“ № 1

☎ 02 9230 318, e-mail: m.aleksandrova@cml.mu-sofia.bg

**АНАЛИЗ НА ТЕРАПЕВТИЧНАТА ЕФИКАСНОСТ
И ЕФЕКТИВНОСТТА НА РАЗХОДИТЕ НА ESKETAMINE
ЗА ЛЕЧЕНИЕ НА ПАЦИЕНТИ С ГОЛЯМО ДЕПРЕСИВНО
РАЗСТРОЙСТВО*****Т. Веков, Н. Велева, Х. Лебанова, М. Драганова****Медицински университет – Плевен*

Резюме. Целта на изследването е да се извърши моделиране на локални данни за разходи и здравни ползи в дългосрочен план на алтернативните здравни технологии за лечение на пациенти с голямо депресивно разстройство (MDD), за да се вземе решение кое лечение е с преимущество относно терапевтичната ефикасност и ефективността на разходите. Входящите данни в модела са измерени и оценени клинични крайни точки в рандомизираните многоцентрови клинични изпитвания TRANSFORM-1, TRANSFORM-2 и TRANSFORM-3. В модела са включени всички възможни здравни състояния, отразяващи хода на заболяването, и са предвидени всички вероятности за преход от едно здравно състояние в друго. Времевият хоризонт на модела е до живот. Разходите и ползите са дисконтирани с 3,5% годишно. Избраната перспектива е гледната точка на третата страна платец. Моделирането е извършено с помощта на софтуерен продукт Tree Age Pro Healthcare. Проведен е анализ разход/ефективност на алтернативните здравни технологии, предназначени за лечение на пациенти с MDD. Изчислено е инкременталното съотношение на допълнителни разходи и допълнителни здравни ползи на изследваните алтернативни терапии. За оценяване на несигурността са използвани детерминистичен и вероятностен анализ на чувствителността. Данните от анализа показват, че Esketamine не е разходно ефективна терапия в сравнение със стандартна терапия с орални антидепресанти при терапия на голямо депресивно разстройство, защото въпреки терапевтичното превъзходство твърде високата цена на esketamine води до значително надвишаване на прага за ефективност на разходите (ICER $\leq$ 50 000 лв./QALY). За да бъде постигнат прагът за ефективност на разходите, е необходимо притежателят на разрешението за

употреба да намали цената на esketamine най-малко с 50% при преговорите с платеща.

Ключови думи: голямо депресивно разстройство, терапевтични стратегии, анализ разход/ефективност

ANALYSIS OF THERAPEUTIC EFFICACY AND THE COST EFFICIENCY OF ESKETAMINE FOR THE TREATMENT OF PATIENTS WITH MAJOR DEPRESSIVE DISORDER

T. Vekov, N. Veleva, H. Lebanova, M. Draganova

Medical University – Pleven

Abstract. The aim of the study was to model local long-term data on the costs and health benefits of alternative health technologies for the treatment of patients with major depressive disorder (MDD) in order to decide which treatment benefits from the therapeutic efficiency and cost-effectiveness. The inputs to the model were the measured and evaluated clinical endpoints in the randomized multicenter clinical trials TRANSFORM-1, TRANSFORM-2, and TRANSFORM-3. The model included all possible health states, reflecting the course of the disease, and provided all the probabilities of transition from one health state to another. The time horizon of the model was lifelong. Costs and benefits were discounted by 3.5% per annum. The chosen perspective was the point of view of the third party payer. The modelling was performed using the Tree Age Pro Healthcare software product. A cost-effectiveness analysis of alternative health technologies designed to treat patients with MDD was performed. The incremental ratio of additional costs and additional health benefits of the studied alternative therapies was calculated. Deterministic and probabilistic sensitivity analyses were used to assess uncertainty. The data from the analysis show that esketamine is not a cost-effective line of therapy compared to standard therapy with oral antidepressants in the treatment of major depressive disorder, because, despite the therapeutic superiority, the too higher price of esketamine leads to a significant excess over the cost-effectiveness threshold ($ICER \leq BGN\ 50,000/QALY$). In order to reach the cost-effectiveness threshold, the marketing authorization holder needs to reduce the price of esketamine by at least 50%, when negotiating with the payer.

Key words: major depressive disorder, therapeutic strategies, cost-effectiveness analysis

ИСТОРИЯ НА МЕДИЦИНАТА

HISTORY OF MEDICINE

ЗАРАЖДАНЕ НА МОДЕРНАТА НЕВРОЛОГИЯ. ЕВОЛЮЦИЯТА НА ВЪЗГЛЕДА ЗА ОТНОШЕНИЯТА МЕЖДУ ТЯЛО И ДУША

Д. Рангелова

УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ – София

Резюме. Историята на неврологията е част от историята на медицината, която изучава развитието на знанията в областта на болестите на централната нервна система. Интересът към тях съществува още от Античността, но като медицинска специалност неврологията започва да се индивидуализира прогресивно от началото на XV в. Проследяваме как тялото и душата конституират едно общо симптоматично поведение, което бива интерпретирано в зависимост от историческата епоха. От Хипократовата физиология за четирите вътрешни състояния на човека, през Средновековната библейска, схоластична представа за причинността на душевните заболявания до Декартовото методическо съмнение и изместването на религиозния авторитет от този на науката, от митологичния и религиозния свят към този на каузалността и медицинския рационализъм. В днешно време неврологията е обособена като автономна специалност, чието клинично съществуване е освободено от грешките на своето минало и все по-успешно изучава анатомията, патоморфологията и физиологията на нервната система.

Ключови думи: *неврология, модерност, тяло, душа*

THE NASCENCE OF THE MODERN NEUROLOGY. THE EVOLUTION OF THE VIEWS OF THE RELATIONS BETWEEN THE BODY AND THE SOUL

D. Rangelova

UMHATEM „N. I. Pirogov“ – Sofia

Abstract. The history of neurology is a part of the history of medicine, which studies the development of the knowledge in the field of the diseases of the Central Nervous System. The interest to them has existed since the Antiquity, but as a medical specialty Neurology has started to be individualized in

the beginning of the 15th century. In this article we follow how the body and the soul constitute a common symptomatic behavior, which interpretation depends on the historical period. From Hippocrates and his physiological theories of the four internal man's humors, through the medieval, biblical and scholastic views on the cause of the mental disorders, to the Cartesian methodic doubt and the displacement of the religious authority from that of the scientific, mythological and religious world to that of causality and medical rationalism. At present, Neurology is an independent science with clinical existence liberated from the mistakes of its past and successfully studying the anatomy, pathomorphology and physiology of the nervous system.

Key words: *neurology, modernity, body, soul*